

**DA LI VLAST DOK JE VLAST MOŽE
DA PRIZNA GREŠKU I DA JE ISPRAVI?**

DECEMBRA prošle godine Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja je pokrenulo javnu raspravu o Nacrtu zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i njihovih porodica. Prema informacijama koje je Ministarstvo objavilo po zaključenju javne rasprave, broj pristiglih prigovora i predloga za izmene bio je tako velik da je obrada i sistematizacija izuzetno velikog broja primedaba i njihovo grupisanje zahtevalo duži vremenski period, zbog čega se izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi nije mogao završiti u predviđenom roku. Ministarstvo je međutim obećalo da će radna grupa koja je pisala zakon „razmotriti sve pristigle primedbe, predloge i sugestije i o njima zauzeti definitivni stav, nakon čega će biti utvrđen konačni tekst Nacrta zakona“.

Ovo obećanje je samo još više pojačalo nervozu među veteranima. Nije problem samo u tome što se rok za odlučivanje o primedbama otegao u nedogled. Mnogo više zabrinjava način na koji Ministarstvo konstatuje ogroman broj primedaba – kao tehničku prepreku koja se rešava pomeranjem roka. Enormna količina primedaba, koja je dovela do višemesečnog zakrčenja administracije, Ministarstvu kao da ništa ne govori o kvalitetu Nacrta zakona u celini. Radna grupa će prihvatiti, ili odbaciti primedbe, možda će se izvinuti zbog zakašnjenja, to je to. Strepnju koja „u međuvremenu“ vlada među veteranima prenose nam Ljudevit Kolar u nastavku svog teksta pisanog u vreme javne rasprave, i otvoreno pismo udruženja Srpski veterani Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije.

Kako se proizvodi i konstituise javnost koja ima moć da utiče na vlast da, dok je vlast, prizna grešku i da je ispravi? Na ovo pitanje tražićemo odgovor na skupu potpisnika apela javnosti protiv progona Zdravka Deurića i Jugoremedije, koji organizujemo u saradnji sa listom „Republika“ u ponedeljak 16. marta u 18 časova u sali NUNS-a.

Učitelj nezalica i njegovi komiteti

za samoobrazovanje
Rilten
uciteljnezalica.org društvena pitanja

Imenovati TO ratom

Ponedeljak 16. mart 2015. godine u 17.00h

Sala NUNS-a
Resavska 28/II, Beograd

List „Republika“ i Učitelj nezalica i njegovi komiteti pozivaju vas na skup potpisnika apela javnosti za podršku Zdravku Deuriću i borbi radnika i malih akcionara Jugoremedije, na kom ćemo tragati za odgovorom na pitanje

**DA LI VLAST DOK JE VLAST
MOŽE DA PRIZNA GREŠKU I DA
JE ISPRAVI?**

**OTVORENO PISMO SRPSKIH VETERANA
AUTONOMNE POKRAJINE KOSOVA I METOHIJE**

PRESEDNIKU REPUBLIKE SRBIJE
PRESEDNIKU VLADE REPUBLIKE SRBIJE
MINISTRU ZA BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA
SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA

obeležjima, o kome nije ni bilo javne rasprave.

Tražimo od Vlade da što pre objavi rezultate javnih rasprava i konačni predlog budućeg zakona.

Oštro osuđujemo izostanak reakcije odgovornih u slučaju stavljanja na potericu Interpola Srpskih generala i drugih građana Srbije i osudu tog postupka.

Tražimo da Vlada preduzme mere da se ta potencija ukine, a da se objavi već postojeća sa imenima terorista Tačija, Haradinaja i ostalih ratnih zločinaca iz redova UČK.

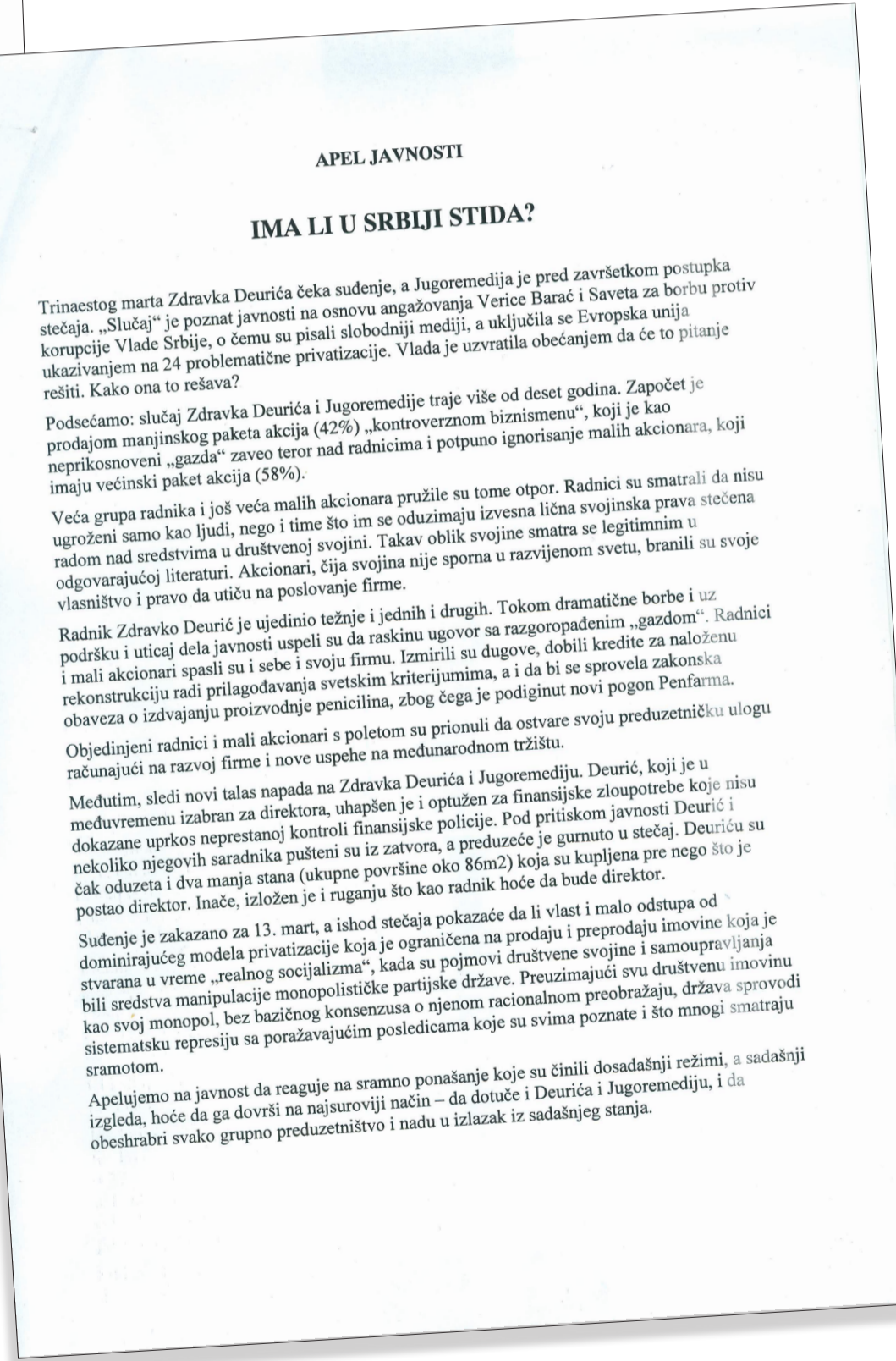
Ovo otvoreno pismo je upućeno Naslovu-elektronskim putem Sredstvima informisanja, i biće objavljeno Na elektronskim medijima

SRPSKI VETERANI AUTONOMNE POKRAJINE KOSOVA I METOHIJE
PRESEDNIK
Branko Avramović •

Srpski veterani Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije skreću pažnju Vama i javnosti da odgovorni u Vladi Republike Srbije marketinškim trikovima pokušavaju da stvore utisak da većina veterana podržava predloge Ministarstva za boračka pitanja, odnosno nacrtu Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i njihovih porodica, što nije tačno, naprotiv.

Takođe ukazujemo na činjenicu da predlagač Zakona kasni sa objavljivanjem rezultata javne rasprave (od 23. decembra 2014. teče zakonom određen rok od petnaest dana, Zakon o Vladi i Poslovník o radu Ministarstva), i da je samim tim najava da će zakon biti donet do kraja prošle godine samo još jedno neispunjeno obećanje.

Iste ocene važe i za najavljeni Zakon o spomen

ZA SADA SAMO MORALNA SATISFAKCIJA (4)

**CENTAR ZA RATNU TRAUMU
ili tek toliko o brizi o veteranima...**

NEGDE pred Novu godinu digla se halabuka oko Zakon o veteranima: „Evo sad će Zakon, samo što nije!“ Zatalasalo se, i talasi kako su nastali, tako su i nestali... Proveren metod. Pustiš nek se izdešava, i bude: „Kako došlo, tako i prošlo!“

Na ovim stranama to je već apsolvirano, pa ćemo, takođe po proverenim metodama, ovoga puta napraviti jedan iskorak. Možda će vam se iskorak učiniti malim, ali...

Jedan od trenera iz Holandije na obuci facilitatora za veteranske grupe za podršku odgovarao je na postavljeno pitanje smisla te vrste volonterstva – da kao veteran pružiš psihološku podršku grupi od desetak drugih veterana. Ovo pitanje smisla, koje i inače postoji, samo je još izraženije u Srbiji, zemlji gde se ni približno ne zna čak ni tačan broj veterana. Već godinama se barata brojkom od 400.000 do 700.000 veterana, jer za Srbiju učesnici rata i dalje zvanično, iliti kao prepoznati Zakonom, ne postoje! Jer „ne postoje“ ni ratovi u kojima smo učestvovali. I onda se priča nastavlja: kada se ne zna broj veterana, samim tim se ne zna ni broj suicida veterana u sve većem broju suicida koji se dešavaju u Srbiji. Tu i tako po neki pojedinačni slučajevi samo zauzmu naslove u crnoj hronici, ali prave razmere tragedije nisu poznate...

Većinu veterana, nekih sedamdeset posto, čine ljudi koji

su se odazvali vojnom pozivu, ili su se zatekli na služenju rodovnog vojnog roka. Oni rat nisu želeli i rat je na njih ostavio teške posledice. U jeku bombardovanja, 1999. godine grupa entuzijasta, neuropsihijatar i psihologa iz Novog Sada krenula je da volonetrski pomogne u prvom redu veteranima sa ratnim traumama, ali i njihovim porodicama koje su bili pod pritiskom ratnih trauma svojih najbližih. Tako je nastao novosadski Centar za ratnu traumau. Njegov značaj su prepoznali Holandani, koji u svojoj zemlji imaju Centar za veterane i koji vode brigu o svojim veteranima. A to je zemlja čiji su veterani bili učesnici mirovnih misija!

Centar za ratnu traumau, uz podršku iz Holandije, pokrenuo je pružanje besplatne individualne psihološke pomoći našim učesnicima rata, i nakon ili uporedo sa individualnom psihološkom pomoći organizovao je i podršku veteranima u okviru veteranske grupe za podršku. Na žalost, biće da kako su se ratovi premetili na istok, tako su se u istom pravcu premetile i donacije...

Dešavali se više puta poslednjih godina da je Centar za ratnu traumau zapadao u finansijske krize, i da se razmišljalo o njegovom zatvaranju. Još jednom da naglasim, Centar pruža besplatnu psihološku pomoć veteranima, a kompletno tim koji tu pomoć pruža, čini to volonteraski. Znači, nije u pitanju profitabilna organizacija, već grupa ljudi koja čini napor da bude po neko samoubistvo manje, da veteran u trenutku „žute minute“ ne ubije nekoga ko mu se u tom trenutku nađe u neposrednom okruženju, ili ono najosnovnije – da se

koliko-toliko vrati i uklopi u porodicu i u društvo...

Od samog početka čitav rad Centra za ratnu traumau se odvijao u iznajmljenim prostorijama. Tako da od samog starta sve aktivnosti Centra imaju i svoju cenu, izraženu u zakupnini prostora, mesečnim troškovima, itd...

Koliko Srbija ne prepoznaje i ne priznaje veterane od 1991. godine do danas, vidi se po tome što još nije smogla snage i načina da donese Zakon kojim bi veterani bili prepoznati i kojim bi se utvrdila njihova prava. Znači, Srbija i dalje ne prepoznaje 400.000 do 700.000 veterana, uz čije probleme idu i problemi njihovih porodica, što znaci najmanje tri puta toliko. Kako onda očekivati da država Srbija prepozna značaj Centra za ratnu traumau, kroz koji je prošlo i potražilo pomoć, za vreme koliko postoji i funkcioniše, tek nekoliko stotina veterana, i to zahvaljujući podršci države Holandije. A za više od polovine njih je uspeo da ih bar vrati porodici; društvu nije, jer za društvo oni ne postoje kao ni za državu. Zar nije i predloženi novi Zakon tako sklepan da će veterani i nakon njegovog usvajawa nastaviti da ne postoje...

Neke ne manje bitne probleme sam preskočio u ovom tekstu, da ne bi ispalo kukumavčenje.

Ostaje činjenica: ovih dana se ponovo razmišlja o eventualnom zatvaranju Centra za ratnu traumau. Volonterstvo se ne maže na hleb, a i za hleb, i za ono što bi se namazalo treba para.

Ljudevit Kolar, veteran i jedan od volontera i facilitatora grupe veterana za podršku pri Centru za ratnu traumau, Novi Sad •

donator:

partneri:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

Savez za radničko društvo

Izdavač:
Učitelj nezalica i njegovi komiteti
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica